

Het standpunt van de brc Voeding

Stop verhogingen indirecte belastingen op voeding en dranken Vrijwaar het concurrentievermogen van de sector

Mijnheer de Minister,

De sociale partners, verenigd in de bijzondere raadgevende commissie (brc) Voeding van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB), willen de aandacht van de beleidsmakers vestigen op de nefaste impact van de hoge indirecte belastingen in België.

Ze baseren zich voor hun aanbevelingen op de analyses in het recente CRB-verslag "Ontwikkeling indirecte belastingen voor enkele drankartikelen in België en de buurlanden" (CRB 2021-3343, bijgevoegd) en in het [CRB-verslag](#) "Vergelijking heffingen en grensaankopen voor enkele drankartikelen" (CRB 2021-1258) dd. april 2021. In deze verslagen wordt een nauwgezette vergelijking gemaakt van het niveau en de ontwikkeling van de indirecte belastingen op dranken in België en de omliggende landen (Nederland, Frankrijk, Duitsland en Groothertogdom Luxemburg) in 2010 en 2021.

De sociale partners uit de voedingssector stellen op basis van deze recente CRB-analyses onmiskenbaar vast dat voor vier van de vijf onderzochte drankartikelen, nl. stille wijn, versterkte wijn, sterke drank en limonade, in de periode 2010-midden 2021 nergens in de buurlanden een grotere accijnsstijging werd doorgevoerd dan in België. Deze exponentiële accijnsstijging heeft ertoe geleid dat België op bijna alle vlakken significant duurder is geworden voor de aankoop van alcohol en frisdrank. Midden 2021 kroont België zich voor stille wijn en sterke drank tot belastingkampioen van de omringende landen. Ook aangaande de taxatie van versterkte wijn en limonade bekleedt België op één buurland na de hoogste positie in de landenvergelijking.

De groter wordende kloof met de buurlanden maakt het voor de Belgische consument zeer aantrekkelijk om over de grens alcohol en limonade aan te kopen. Volgens een advies¹ dd. 6 mei 2021 van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO (HRZKMO) zijn de grensaankopen van Belgische huishoudens voor dranken tussen 2014 en 2019 in het buitenland fors gestegen. Voor alcoholische dranken bedroeg de stijging 78% in het buitenland tegenover 2% in het binnenland. Een onderzoek van GfK² wijst uit dat het aandeel van door Belgische huishoudens in het buitenland aangekochte gedistilleerde dranken, waaronder sterke dranken, in de periode 2015-2019 met maar liefst 270% toenam.

¹ Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO (mei/2021): "Advies over de fysieke grensaankopen"

² GfK (2020): onderzoek grensaankopen in opdracht van Vinum Et Spiritus

Volgens het bovengenoemde advies van de HRZKMO bedroeg de toename van de buitenlandse versus binnenlandse aankopen van frisdranken en mineraalwater tussen 2014 en 2019 respectievelijk 27% en 18%. Volgens datzelfde advies zou één Belgische consument op de drie regelmatig (gemiddeld 9 keer per jaar) een landsgrens overgaan om zijn voedingsboodschappen te doen. Wanneer de consument in één van de omliggende landen aan voedingsshopping doet, combineert hij dit vaak met andere grensaankopen (andere 'fast moving consumer goods', textiel en kleding...), horeca-uitstappen en toerisme. Het betreft hier dus een transfer van economische activiteit en een omzetverlies voor de Belgische economie. Voor de Belgische overheid betekent dit een verlies aan indirecte belastingen en vennootschapsbelasting door de lagere omzet in België, wat zich ook vertaalt in een verlies van werkgelegenheid uitgedrukt in jobs. Daarnaast komen de verpakkingen van de buitenlandse producten die grensaankopers hebben aangekocht na consumptie meestal in Belgische afvalstromen terecht.

Tijdens het begin van de coronalockdown daalden de grensaankopen van de Belgische consumenten noodzakelijkerwijs fors, maar ze herstelden zich relatief snel zodra de beperkingen werden opgeheven.

Naast de problematiek van de toenemende grensaankopen, wil de brc Voeding ook de aandacht vestigen op het feit dat een accijnsmaatregel een relatief grotere impact heeft op een goedkoop artikel dan op een duurdere variant. Een verandering van de accijnzen zou daarom een grotere impact kunnen hebben voor mensen met een lager inkomen, die een relatief groter deel van hun inkomen aan voeding en dranken spenderen.

In de context van de herstellinvesteringsplannen en in het licht van de fiscale hervormingsgesprekken wil de brc Voeding de aandacht van de beleidsmakers vestigen op de grenzen waar het beleid van de indirecte belastingen op alcohol en frisdrank tegenaan loopt. België heeft zich binnen de groep van omringende landen voor zowel alcohol als frisdrank tussen 2010 en 2021 stevig naar boven gewerkt op de belastingranglijst. Het (lagere) niveau van indirecte belastingen op alcoholische en frisdranken in het buitenland is een belangrijke incentive voor grensaankopen.

Volgens de brc Voeding is het daarom essentieel een grondige studie te wijden aan de impact van de hogere indirecte belastingen op de grensaankopen van drankartikelen door Belgen in de voorbije jaren, alsook aan de economische gevolgen daarvan, om het beleid inzake indirecte belastingen op een correcte manier te ontwikkelen. Zo'n grondige en globale studie zou, naast de directe economische impact van deze heffingen op grensaankopen, ook de impact op werkgelegenheid, overheidsinkomsten, volksgezondheid en milieu moeten onderzoeken. De sociale partners vragen aan u en aan de regering om deze problematiek te laten bestuderen door onze instellingen (FPB, NBB, fod Financiën, fod Economie, fod Volksgezondheid...) om de regering in staat te stellen met kennis van zaken beslissingen te nemen over de indirecte belastingen.

In afwachting van deze studie vragen de sociale partners, verenigd in de brc Voeding, ad minimum een standstill van de indirecte belastingen op voedings- en drankartikelen teneinde onherstelbare economische schade voor de voedingssector en aanverwante sectoren (horeca, evenementen, distributie...) te vermijden. Het is immers van belang dat de regering erop toeziet dat het Belgische heffingenbeleid zo goed mogelijk is afgestemd op dat van de buurlanden teneinde een consumptieverschuiving naar het buitenland te vermijden en een gelijk speelveld voor de Belgische voedingsbedrijven te verzekeren.